

ความต้องการพัฒนาความรู้ทางบัญชีของบุคลากรส่วนการคลัง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

Demand for Development in Accounting Knowledge for Administrative's Financial Officers at Udon thani Sub-District

พวงศรี ดีโคตร¹

E-mail: 2548kartoonf@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาความรู้ทางบัญชี และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาความรู้ทางบัญชีของบุคลากรส่วนการคลัง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรส่วนการคลัง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 181 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถามแบบปลายเปิดและปลายปิดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีค่าความเชื่อมั่น 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 25 – 34 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี ตำแหน่งหัวหน้าส่วนการคลัง ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 12 ปี สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ และส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการพัฒนาความรู้ทางบัญชี ผลการวิจัยด้านความคิดเห็น เกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางบัญชีของบุคลากรส่วนการคลัง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี พบว่า บุคลากรส่วนการคลัง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางบัญชี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยต้องการพัฒนาความรู้ ด้านการจัดทำรายงาน เป็นอันดับแรก รองลงมา ต้องการพัฒนาความรู้ด้านการบันทึกบัญชีและการจัดทำทะเบียน และมีความต้องการพัฒนาความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี โดยสนใจพัฒนาความรู้ด้วยวิธีการเข้ารับการอบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ระยะเวลาที่เหมาะสมในการฝึกอบรมควรเป็นวันทำการ (จันทร์ – ศุกร์) และระยะเวลา 5 วัน ส่วนข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ทางบัญชีส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาหรืออุปสรรคในการพัฒนาความรู้ทางบัญชีคืองบประมาณในการอบรมสัมมนา

คำสำคัญ: ความต้องการพัฒนา ความรู้ทางการบัญชี องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

The aim of this research was to study the demand in accounting knowledge development of the administrative financial officers from sub-district administrative office in Udon thani province. The purposive sampling was used in the study. There were 181 financial officers obtained from the sampling. Self-administrated questionnaires were used to collect the data. The questionnaires was 0.99. The descriptive statistics such as percentage, means and standard deviation were calculated in order to explain the research findings.

It found that most of the participants were female at the of 25-34 years old holding bachelor degree in Accounting. They were head of Financial Officer position with over 12 years experience in the large sub-district administrative office. However, they have never developed their accounting knowledge.

It addition, the research found that the financial officers highly demanded to develop their knowledge in financial reporting, accounting recording, registration, and accounting software. They suggested that training and seminar should be organized for the financial knowledge development. They would prefer to have the training for 5 days during working days. They also considered the training and seminar budget as the knowledge development limitation.

Keywords: development needs, accounting knowledge, subdistrict administrative organization

¹ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพินิจบัณฑิต

ความเป็นมาของปัญหา

จากนโยบายการกระจายอำนาจของรัฐบาลซึ่งพัฒนาจากหลักการที่ให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อตอบสนองต่อการปกครองในระบบประชาธิปไตย จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ขึ้น เพื่อให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกรูปแบบหนึ่ง โดยให้ประชาชนได้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตน องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลมีความเป็นอิสระในการดำเนินงานภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด มีรายได้ มีทรัพย์สิน มีรูปแบบการปกครอง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ฝ่ายการเมือง และฝ่ายประจำ รูปแบบองค์กรประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่คือพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การจัดระบบบริหารสาธารณะ เป็นต้น

ทรัพยากรบุคคลเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเป็นหัวใจสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับองค์กรและระดับประเทศ บุคคลจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาตลอดเวลา เพื่อให้มีสมรรถนะที่เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต การที่บุคลากรมีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขององค์กรในทิศทางที่สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม บุคลากรประจำองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนการคลัง และส่วนโยธา โยอาจะมีงานเพิ่มขึ้นตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ส่วนการศึกษา ส่วนสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม ส่วนสวัสดิการสังคม เป็นต้น โดยบุคลากรในแต่ละส่วนงานมีความรู้ความสามารถและความรับผิดชอบที่แตกต่างกัน สำหรับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและการให้บริการแก่ประชาชนนั้น นอกจากปัจจัยทางด้านบุคลากรแล้วยังต้องอาศัยปัจจัยทางการเงินและงบประมาณที่ต้องมีเพียงพอและต้องบริหารด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ตามหลักธรรมาภิบาล ดังนั้นบุคลากรส่วนการคลังจึงเป็นบุคลากรสายสนับสนุนที่มีความสำคัญ ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเงินและงบประมาณการจัดเก็บรายได้ จำทำบัญชี จัดทำงบการเงินและงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

บุคลากรในส่วนการคลังต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการบัญชี ซึ่งเป็นพื้นฐานในการทำงานส่วนการคลัง ดังนั้น การพัฒนาความรู้ทางการบัญชีสำหรับบุคลากรในส่วนการคลังจึงมีความจำเป็นและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล และจากการศึกษาความต้องการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของบุคลากรส่วนการคลังสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี พบว่า บุคลากรส่วนการคลังมีความต้องการพัฒนาความรู้ในด้านการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียนและการจัดทำรายงานอยู่ในระดับมาก (สุนทรีย์ ศรีไทย, 2552)

วิชาชีพบางอย่างควรจำกัดให้เฉพาะผู้ปฏิบัติงานที่มีคุณสมบัติเหมาะสม โดยควรมีระดับความรู้ระดับหนึ่ง ซึ่งสามารถเรียกหรือจดจำได้ในทันทีที่ปฏิบัติงานวิชาชีพอยู่ในขณะนั้นและจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ทางวิชาชีพบัญชีอย่างต่อเนื่องอีกด้วย (นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ, 2548 อ้างถึงใน อรรถวรรณ ภาสุระอารีย์, 2553: 1)

จากผลการวิจัยข้างต้นทำให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาความต้องการพัฒนาความรู้ทางบัญชีของบุคลากรส่วนการคลัง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาบุคลากรส่วนการคลังต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการการพัฒนาความรู้ทางบัญชีของบุคลากรส่วนการคลัง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาความรู้ทางบัญชีของบุคลากรส่วนการคลัง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ (Population) คือ หัวหน้าส่วนการคลัง นักวิชาการการเงินและบัญชี สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี แห่งละ 1 คน จำนวน 181 แห่ง รวมทั้งหมด 181 คน (สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี, 2563) ใช้กลุ่มประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยการเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางบัญชี แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการบันทึกบัญชี ด้านการจัดทำทะเบียน ด้านการจัดทำรายงาน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาความรู้ทางบัญชี โดยใช้แบบสอบถามโดยปลายเปิด

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่แสดงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดระดับความคิดเห็นต่างๆ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ดีมาก

ระดับ 4 หมายถึง ดี

ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

ระดับ 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปรความหมายของระดับคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.79 ระดับความสำคัญ ให้ความสำคัญในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.80 – 2.59 ระดับความสำคัญ ให้ความสำคัญในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.60 – 3.39 ระดับความสำคัญ ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.40 – 4.19 ระดับความสำคัญ ให้ความสำคัญในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.20 – 5.00 ระดับความสำคัญ ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

บุคลากรส่วนการคลังที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 86.19 และเป็นเพศชายจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 13.81

บุคลากรส่วนการคลังที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-34 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 37.57 รองลงมา มีอายุระหว่าง 35-44 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 35.60 อายุตั้งแต่ 44 ปีขึ้นไป จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 23.20 และอายุน้อยกว่า 25 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.42 ตามลำดับ

บุคลากรส่วนการคลังที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละร้อยละ 43.09 รองลงมา มีวุฒิกศการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 36.46 อนุปริญญา / ปวส.จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 18.70 และ ม.6/ปวช. จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.66 ตามลำดับ

บุคลากรส่วนการคลังที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 12 ปี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 31.39 รองลงมาทำงาน 1-4 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 28.23 ทำงาน 5-8 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 26.52 และทำงาน 9-12 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 13.26 ตามลำดับ

บุคลากรส่วนการคลังที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ไม่เคยได้รับการพัฒนาความรู้ทางบัญชี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 33.15 รองลงมา เคยได้รับการพัฒนาความรู้ทางบัญชี 1 ครั้ง จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 26.52 เคยได้รับการพัฒนาความรู้ทางบัญชี 2 ครั้ง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 19.89 เคยได้รับการพัฒนาความรู้ทางบัญชี 3 ครั้ง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.90 และเคยได้รับการพัฒนาความรู้ทางบัญชีมากกว่า 3 ครั้ง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.10 ตามลำดับ

บุคลากรส่วนการคลังมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางบัญชี เรื่อง ความรู้ที่ต้องการพัฒนาในการบันทึกบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$)

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นโดยภาพรวมของบุคลากรส่วนการคลัง เรื่องความรู้ที่ต้องการพัฒนาในการบันทึกบัญชี

ความรู้ที่ต้องการพัฒนาในการบันทึกบัญชี	ผลการวิเคราะห์		
	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น
การบันทึกบัญชีการแก้ไขข้อผิดพลาด	4.08	0.851	มาก
การปิดบัญชี	3.88	0.834	มาก
การบันทึกบัญชีการเบิกจ่ายเงินสะสม	3.88	0.805	มาก
การบันทึกบัญชีเงินอุดหนุนที่ระบุวัตถุประสงค์	3.82	0.832	มาก
การบันทึกบัญชีการจำหน่ายหนี้สูญ	3.81	0.829	มาก
การบันทึกบัญชีรายได้และค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้าง	3.81	0.763	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.81	0.663	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก โดยอันดับแรก คือ การบันทึกบัญชีการแก้ไขข้อผิดพลาด ($\bar{X} = 4.08$) การปิดบัญชี ($\bar{X} = 4.02$) การบันทึกบัญชีการเบิกจ่ายเงินสะสม ($\bar{X} = 3.88$) การบันทึกบัญชีเงินอุดหนุนที่ระบุวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 3.82$) การบันทึกบัญชีการจำหน่ายหนี้สูญ ($\bar{X} = 3.81$) การบันทึกบัญชีรายได้และค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้าง ($\bar{X} = 3.81$)

บุคลากรส่วนการคลังมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางบัญชี เรื่องความรู้ที่ต้องการพัฒนาในการจัดทำทะเบียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นเรื่องความรู้ที่ต้องการพัฒนาในการจัดทำทะเบียน อยู่ในระดับมากทุกข้อโดยอันดับแรกคือ การจัดทำทะเบียนคุมพัสดุครุภัณฑ์ ($\bar{X} = 3.79$) การจัดทำทะเบียนคุมรายจ่ายที่ได้รับอนุมัติให้จ่ายจากเงินสะสม ($\bar{X} = 3.72$) การจัดทำใบผ่านรายการบัญชีมาตรฐาน ($\bar{X} = 3.71$) การจัดทำทะเบียนคุมฎีกาเบิกเงินตามงบประมาณรายจ่าย ($\bar{X} = 3.70$) การจัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป ($\bar{X} = 3.70$)

บุคลากรส่วนการคลัง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการความรู้ในการจัดทำรายงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นเรื่อง ความรู้ที่ต้องการพัฒนาในการจัดทำรายงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยอันดับแรก คือ การจัดทำงบทรัพย์สิน ($\bar{X} = 3.99$) การจัดทำงบแสดงฐานะการเงิน ($\bar{X} = 3.98$) การจัดทำงบเงินสะสม ($\bar{X} = 3.96$) การจัดทำงบดุล ($\bar{X} = 3.96$) การจัดทำงบหนี้สิน ($\bar{X} = 3.94$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่พบว่า บุคลากรส่วนการคลัง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี มีความต้องการพัฒนาความรู้ในการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียนและการจัดทำรายงาน โดยภาพรวมทุกเรื่องอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นถึงความต้องการที่จะพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานของตน สอดคล้องกับเหตุผลที่ต้องการพัฒนาความรู้ทางบัญชีของบุคลากรส่วนการคลังที่มีเหตุผลสูงสุด คือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน สอดคล้องกับ ลินี เจริญพจน์ (2537: 84-86) อ้างถึงใน รัชฎา อธิสฎา (2550) ที่กล่าวว่า หากมนุษย์ซึ่งเป็นบุคลากรขององค์กรได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างเต็มที่แล้ว เชื่อว่าพลังที่เกิดขึ้นจะผลักดันให้การบริการจัดการในองค์กรเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และสอดคล้องกับ สุนทร ศรีไทย (2552: 1) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีทางการบัญชีของบุคลากรส่วนการคลัง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง พบว่า บุคลากรส่วนการคลังมีความต้องการพัฒนาความรู้ในด้านการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียนและการจัดทำรายงานอยู่ในระดับมาก

ความต้องการพัฒนาด้านการรายงาน มีความต้องการอยู่ในระดับมากกว่าความต้องการพัฒนาด้านอื่น ๆ สอดคล้องกับ สุวรรณ หวังเจริญเดช (2546) ได้ศึกษาคุณสมบัติเฉพาะที่สำคัญของผู้ทำบัญชีและเพื่อประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในวิชาชีพของผู้ทำบัญชี จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถด้านการทำงานวิชาชีพบัญชีอยู่ในระดับปานกลาง แต่ขาดความรู้ความเข้าใจด้านการบัญชีและบริหารธุรกิจ ทำให้ไม่สามารถนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีที่เป็นสาระสำคัญ เพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารในการตัดสินใจได้ จึงต้องให้ผู้ทำบัญชีไปเพิ่มพูนหาความรู้ด้านมาตรฐานการบัญชีและความรู้ที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับ นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ, 2548 (อ้างอิงใน อรวรรณ ภาสุระอารีย์, 2553: 1) ได้กล่าวว่า วิชาชีพบางอย่างควรจำกัดให้เฉพาะผู้ปฏิบัติงานที่มีคุณสมบัติเหมาะสม โดยควรมีความรู้ระดับหนึ่ง ซึ่งสามารถเรียกหรือจดจำได้ทันทีที่ปฏิบัติงานวิชาชีพอยู่ในขณะนั้นและจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องอีกด้วย

บุคลากรส่วนการคลัง ส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาความรู้ในด้านการแก้ไขข้อผิดพลาดการจัดทำทะเบียนคุมพัสดุ ครุภัณฑ์ และการปิดบัญชี เนื่องจากบุคลากร จำนวนมากไม่ได้สำเร็จการศึกษาสาขาการบัญชีและขาดการอบรมพัฒนา จึงทำให้มีการบันทึกรายการผิดพลาดและต้องการรับการพัฒนา สอดคล้องกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2554) ได้รายงานตรวจสอบด้านการเงิน บัญชี พัสดุ และงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าข้อบกพร่องต่างๆ เกิดจากความไม่เข้าใจและขาดความรู้เกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การพัสดุ และงบประมาณของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้เกี่ยวข้อง ทำให้การปฏิบัติงานด้านการคลังเป็นไปอย่างไม่ถูกต้องเกิดข้อผิดพลาด จึงเห็นได้ว่าบุคลากรในส่วนการคลังต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการบัญชี ซึ่งเป็นพื้นฐานในการทำงานของส่วนการคลัง

ส่วนความรู้ด้านอื่นๆ ที่ต้องพัฒนามากที่สุด คือการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี อาจเนื่องจากปัจจุบันได้มีกึ่งใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้กันอย่างแพร่หลาย และจำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติมอยู่เสมอเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งพัฒนาอยู่ตลอดเวลา

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 25 – 34 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี ตำแหน่งหัวหน้าส่วนการคลัง ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 12 ปี สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ และส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการพัฒนาความรู้ทางบัญชี

ผลการวิจัยด้านความคิดเห็น เกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางบัญชีของบุคลากรส่วนการคลัง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี พบว่า บุคลากรส่วนการคลัง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางบัญชี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยต้องการพัฒนาความรู้ ด้านการจัดทำรายงาน เป็นอันดับแรก รองลงมา ต้องการพัฒนาความรู้ด้านการบันทึกบัญชีและการจัดทำทะเบียน และมีความต้องการพัฒนาความรู้ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี โดยสนใจพัฒนาความรู้ด้วยวิธีการเข้ารับการอบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ส่วนข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ทางบัญชีส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาหรืออุปสรรคในการพัฒนาความรู้ทางบัญชีคืองบประมาณในการอบรมสัมมนา

ข้อเสนอแนะ

ผลที่ได้จากการวิจัยเรื่อง ความต้องการพัฒนาความรู้ทางบัญชีของบุคลากรส่วนการคลังสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรส่วนการคลัง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

1. ควรจัดอบรมสัมมนาบุคลากรส่วนการคลัง อย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานอย่างถ่องแท้ ทราบถึงกฎ ระเบียบที่เปลี่ยนแปลง
2. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีนโยบายส่งเสริมบุคลากรในองค์กรให้เข้ารับการอบรมโดยมีการกำหนดงบประมาณในการอบรมให้เพียงพอ
3. จัดให้บุคลากรส่วนการคลังได้มีโอกาสพบปะ แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน ระหว่างหน่วยงาน เพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการพัฒนาความรู้ทางบัญชีของบุคลากรส่วนการคลัง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาบุคลากรส่วนการคลัง จากผลการศึกษาทำให้ทราบว่า บุคลากรส่วนการคลัง มีความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางบัญชี อยู่ในระดับมาก ดังนั้น การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาความสัมพันธ์และปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความต้องการพัฒนาความรู้ทางบัญชีของบุคลากรส่วนการคลัง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงมหาดไทย.(2539). พระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานส่วนตำบล พ.ศ. 2539. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.
- รัชฎาธิโสภาน.(2550). การประเมินผลการพัฒนาบุคลากรของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549). กองแผนงานสำนักงานอธิการบดี
- สภาวิชาชีพบัญชี คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี. (2550). แนวคิดเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- สุนทร ศรีไทย. (2552) ความต้องการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของบุคลากรส่วนคลังสังกัด อบต. ในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- อรรวรรณ ภาสุระอาระชัย. (2553). ความต้องการทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.